

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/2020-140

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. marca 2020 v pléne zloženom z predsedu pléna Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara, Mojmirá Mamojku, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Martina Vernarského o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov o súhlas na vzatie do väzby sudcu Krajského súdu v Bratislave [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky dá v a s ú h l a s na vzatie do väzby sudcu Krajského súdu v Bratislave [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], stíhaného ako obvineného na základe uznesenia prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o vznesení obvinenia č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020, v súvislosti so vznesením ktorého bola obmedzená jeho osobná sloboda zadržaním 11. marca 2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2020 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súhlas na vzatie do väzby sudcu Krajského súdu v Bratislave [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sudca“ alebo „dotknutý sudca“).

2. Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

3. Podľa § 226 ods. 1 zákona o ústavnom súde žiadosť o súhlas na vzatie do väzby sudcu je oprávnený podať ústavnému súdu generálny prokurátor.

4. Podľa § 227 zákona o ústavnom súde predseda ústavného súdu na základe žiadosti podľa § 226 bezodkladne zvolá plénum ústavného súdu, ktoré vec prerokuje a rozhodne, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadrila.

5. Podľa § 228 zákona o ústavnom súde o žiadosti podľa § 226 rozhodne ústavný súd uznesením.

6. Podľa § 229 prvej vety zákona o ústavnom súde uznesenie ústavného súdu o žiadosti podľa § 226 nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o tejto žiadosti rozhodol.

7. Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 7 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde rozhoduje ústavný súd o návrhu podľa čl. 136 ods. 3 ústavy v pléne.

8. V zmysle čl. V bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola žiadosť generálneho prokurátora náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi JUDr. Ľubošovi Szigitimu.

9. Generálny prokurátor svoju žiadosť odôvodnil tým, že uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020 bolo dotknutému sudcovi vznesené obvinenie za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že «22. ██████████, sudca Krajského súdu Bratislava, v presne nezistený deň v roku 2017 v Bratislave v priestoroch Justičného paláca na ul. Záhradníckej č. 10, v súvislosti s rozhodovaním v právnej doteraz nezisteného navrhovateľa proti odporcovi VUIS NOVA, spol. s r.o., Lamačská 8, Bratislava, IČO: 35 744 251, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod doteraz nezistenou spisovou značkou, sľúbil zákonnému sudcovi ██████████, ktorý mal predmetnú vec pridelenú, bližšie nešpecifikovaný úplatok so slovami „pod'akovanie by prišlo“ za to, že z titulu svojej funkcie na základe priamych pokynov od ██████████ vo vyššie uvedenom súdnom konaní rozhodne podľa pokynov a v jeho záujme, žalobu zamietne, následne o presne nezistený čas neskôr sa ██████████ stretol s ██████████, ktorého sa spýtal na to, či ešte platí daná ponuka, na čo mal ██████████ odpovedať, že už nie, lebo odporca v predmetnej veci ich oklamal,

... 26. v presne nezistený deň v roku 2017 alebo 2018 na presne nezistenom mieste v Bratislave požiadal ██████████ sudcu Okresného súdu Bratislava I. ██████████, aby v právnej veci žalobcu: PRVÁ PRODUKČNÁ, s.r.o., so sídlom Pri Bielom Kríži 1157/16, 831 02 Bratislava, IČO: 35 821 213, proti žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 47 244 640, v konaní o zaplatenie 14.275.278 EUR, ktorú mal

pridelenú ako zákonný sudca pod sp. zn. 37Cb/130/2016 rozhodol v prospech žalobcu, za čo si [REDACTED] dal od [REDACTED] finančnú hotovosť vo výške 100.000 EUR, pričom [REDACTED] konal na základe žiadosti [REDACTED], ktorá mala záujem na vyhovení žalobe v predmetnej veci, následne o presne nezistený čas neskôr v roku 2017 alebo 2018 v priestoroch Justičného paláca v Bratislave, ul. Záhradnícka č. 10, kontaktoval [REDACTED] sudca Krajského súdu Bratislava [REDACTED], ktorý mu uviedol, že má vedomosť o tom, že [REDACTED] koná v predmetnej veci v prospech [REDACTED], pričom sa ho dopytoval, či by bol ochotný vyhovieť žalovanému. Potom v ďalšom období [REDACTED] opakovane kontaktoval [REDACTED] ohľadne predmetného súdneho konania, na čo v presne nezistený deň v roku 2018 súhlasil [REDACTED] so žiadosťou [REDACTED] a zaviazal sa vyhovieť v predmetnom súdnom konaní žalovanému, za čo si dal od [REDACTED] pri osobnom stretnutí v jeho kancelárii v priestoroch Krajského súdu Bratislava sľúbiť finančnú hotovosť vo výške 20.000,- Eur. Potom, čo sa o zmene postoja [REDACTED] v danej veci dozvedela [REDACTED], poverila sudkyňu Krajského súdu Bratislava [REDACTED], aby táto prostredníctvom sudkyne Okresného súdu Bratislava I [REDACTED] kontaktovala [REDACTED] a požiadala ho, aby rozhodol v prospech žalobcu a nie podľa žiadosti [REDACTED], pričom [REDACTED] sudcu [REDACTED] v tejto veci vyhládala a žiadala ho, aby vyhovel žalobcovi, na čo však [REDACTED] reagoval negatívne, následne ho teda [REDACTED] požiadala, aby aspoň odročil pojednávanie, čomu [REDACTED] vyhovel, súčasne v danom období v presne nezistenom čase priniesol [REDACTED] na nezistenom USB kľúči už vypracovaný text rozhodnutia, ktoré bolo určené pre predmetné konanie [REDACTED], ktorý mal toto vydať ako vlastné v predmetnej veci, následne aj napriek snahe [REDACTED] [REDACTED] dňa 21.2.2019 rozhodol podľa žiadosti [REDACTED] a vyhovel žalovanému a rozsudkom žalobu zamietol, pričom pre svoje rozhodnutie v danej veci využil text, ktorý mu predtým tým priniesol [REDACTED]. Po rozhodnutí v danej veci [REDACTED] pred budovou Justičného paláca v Bratislave prevzal od

██████████ v knihe zabalenej do igelitovej tašky sľúbenú finančnú hotovosť vo výške 20.000 EUR,

... 28. sudca Krajského súdu Bratislava ██████████ v presne nezistený deň v roku 2017 alebo 2018 v priestoroch Justičného paláca v Bratislave, ul. Záhradnícka č. 10, v súvislosti s rozhodovaním v právnej veci žalobcu: PRVÁ PRODUKČNÁ, s.r.o., so sídlom Pri Bielom Kríži 1157/16, 831 02 Bratislava, IČO: 35 821 213, proti žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 47 244 640, v konaní o zaplatenie sumy 14.275.278 EUR vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 37Cb/130/2016, sľúbil sudcovi Okresného súdu Bratislava I ██████████, ktorý mal predmetnú vec pridelenú ako zákonný sudca, finančnú hotovosť vo výške 20.000 EUR za to, že tento ako zákonný sudca z titulu svojej funkcie rozhodne vo vyššie uvedenom súdnom konaní na základe priamych pokynov a v záujme ██████████, a teda žalobu zamietne, pričom rozhodnutím zo dňa 21.2.2019 ██████████ rozsudkom zamietol žalobu, následne sa obaja stretli pred budovou Justičného paláca v Bratislave, kde ██████████ ██████████ v knihe zabalenej do igelitovej tašky odovzdal ██████████ prislúbenú finančnú hotovosť vo výške 20.000 EUR...».

V žiadosti sa ďalej konštatuje, že skutkové zistenia majúce oporu v tzv. usvedčujúcich dôkazoch subjektívneho charakteru (výpovede svedkov) i dôkazoch objektívneho charakteru (prepisy z mobilnej aplikácie Threema, zápisníc o vydaní vecí, zápisníc z domových prehliadok) deklarujú zákonnosť jednak začatia trestného stíhania a jednak vznesenia obvinenia na základe dostatočne odôvodnených právnych záverov, že páchatel'om trestného činu je dotknutý sudca.

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti uvádza, že sú splnené všetky zákonné predpoklady na to, aby ústavný súd udelil súhlas na vzatie do väzby, pretože existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Vo vzťahu k dotknutému sudcovi sa v podanej žiadosti k dôvodnosti väzby uvádza:

«Z výpovede svedka ██████████ vyplýva, že obvinený sudca ██████████ sa mal korupčného konania dopúšťať opakovane a to dokonca aj iba vo vzťahu k sudcovi ██████████. Menovaného oslovil vo viacerých súdnych konaniach, kde ██████████ od ██████████ žiadal, aby rozhodol v prospech určitej strany konania. Podobne ako pri sudcovi ██████████, aj v tomto

prípade má podľa vyjadrenia [REDACTED] tento sudca, teda [REDACTED], konať v prospech advokáta. V tomto prípade [REDACTED]. Podobne ako v prípade advokáta [REDACTED], aj v prípade advokáta [REDACTED], bude musieť byť jeho podiel na vyšetrovanej trestnej činnosti v ďalšom konaní preverovaný. Prvé konanie, kde [REDACTED] oslovil [REDACTED], bolo konanie Vuis Nova, kde mu prisľúbil, že ak rozhodne podľa jeho pokynu, tak by „poďakovanie prišlo“. Keď sa [REDACTED] po čase [REDACTED] opýtal, či ponuka stále platí, tento odpovedal negatívne s odôvodnením, že ich strana konania oklamala. Napriek tomu platí, že napriek nerealizácii postupu podľa pokynu [REDACTED], došlo z jeho strany k pokusu o korumpovanie zákonného sudcu v snahe zabezpečiť jeho rozhodnutie podľa svojich predstáv. Podobne oslovil sudca [REDACTED] sudcu [REDACTED] aj v kauze Vodári, kde [REDACTED] oznámil, že vie o tom, že tento koná v prospech [REDACTED], no ponúkol mu odmenu, ak rozhodne opačne. Keďže [REDACTED] sám uviedol, že rozhodnutie v prospech [REDACTED] by bolo právne veľmi náročné, rozhodol sa prijať ponuku [REDACTED]. Ten mu dokonca aj zabezpečil pripravený rozsudok, ktorý napísala iná osoba a tento odovzdal [REDACTED] na USB kľúči, pričom [REDACTED] toto pripravené rozhodnutie aj vydal. Za toto odovzdal [REDACTED] [REDACTED] úplatok vo výške 20.000,- Eur, ktoré uložil do učebnice európskeho práva. To, že [REDACTED] zrejme skutočne konal v prospech konkrétneho advokáta potvrdzuje aj iného jeho konanie, kedy vyhľadal sudcu [REDACTED] a vyčítal mu, že sa má negatívne vyjadrovať o advokátovi [REDACTED], súčasne ešte pred tým zabezpečil stretnutie [REDACTED] a sudcu [REDACTED]. Svedok [REDACTED] sa navyše vo svojej výpovedi vyjadril, že o sudcovi [REDACTED] je známe, že sa podobného protiprávneho konania dopúšťa pravidelne a preto by jeho prípadné vyšetrowanie na slobode nemohlo zabrániť jednak pokračovaniu v páchaní trestnej činnosti (len obvinenie je pre dva skutky) a jednak by sa nedalo zabrániť ani jeho prípadnej snahe ovplyvňovať svedkov, prípade s inými osobami koordinovať svoje ďalšie výpovede a postup v konaní. Je jasné, že je v jeho prípade potrebné vypočuť tak strany konaní, ktoré ovplyvnil, alebo sa snažil ovplyvniť, ale aj advokáta [REDACTED] a preto je potrebné zabezpečiť riadny chod trestného konania jeho väzobným stíhaním. Menovaný je navyše stále aktívnym sudcom Krajského súdu Bratislava.»

10. Ústavný súd po predbežnom prerokovaní žiadosť generálneho prokurátora prijal na ďalšie konanie uznesením sp. zn. PL. ÚS 4/2020 z 12. marca 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť okamihom jeho prijatia.

II.

Meritórne rozhodnutie o žiadosti generálneho prokurátora

11. Vzhľadom na charakter a účel konania o súhlase na vzatie do väzby sudcu, z ktorého vyplýva požiadavka urýchleného rozhodnutia o žiadosti generálneho prokurátora (s ohľadom na zákonné lehoty vzťahujúce sa na obmedzenie osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 3 ústavy, pozri tiež § 227 zákona o ústavnom súde o bezodkladnom zvolaní pléna predsedom ústavného súdu), plénum ústavného súdu bezprostredne po predbežnom prerokovaní žiadosti generálneho prokurátora pristúpilo k jej meritórnemu posúdeniu.

12. V rámci meritórneho prerokovania žiadosti plénum ústavného súdu podľa § 227 zákona o ústavnom súde umožnilo sudcovi, ktorého sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadril.

13. Ústavný súd v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti generálneho prokurátora v prvom rade uvádza, že jeho súhlas na vzatie sudcu do väzby nenahrádza rozhodnutie príslušného všeobecného súdu o väzbe (v tomto prípade rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie o návrhu prokurátora na vzatie obvineného sudcu do väzby, pozn.). Je len predpokladom, aby príslušný súd mohol o väzbe (návrhu na vzatie do väzby) rozhodnúť, pričom súhlas ústavného súdu nijako neprejudikuje samotné rozhodnutie o väzbe, ktoré môže vyznieť ako pozitívne (vzatie do väzby), tak aj negatívne (nevzatie do väzby), s možnou alternatívou nahradenia väzby zákonom ustanovenou garanciou (pri súčasnej konštatácii dôvodov väzby). Samotný výsledok rozhodovania sudcu pre prípravné konanie závisí od konkrétnych okolností prípadu a má byť výsledkom ústavne konformnej aplikácie relevantnej právnej úpravy týkajúcej sa podmienok väzby (Trestný poriadok).

14. Rozhodnutie ústavného súdu o súhlase na vzatie do väzby sudcu teda nenahrádza rozhodnutie všeobecného súdu o väzbe, a to ani z hľadiska vyčerpávajúceho uplatnenia

kritérií, ktoré môžu byť uplatnené v rámci prieskumu väzobného rozhodnutia v konaní o ústavnej sťažnosti (ku ktorému môže v konečnom dôsledku dôjsť aj po udelení súhlasu ústavným súdom a právoplatnom vzatí sudcu do väzby). Súhlas na vzatie do väzby je predovšetkým výrazom (aj keď v reakcii na konkrétne okolnosti prípadu) ochrany deľby moci a má slúžiť na ochranu sudcov pred potenciálnym zneužitím represívnych nástrojov trestného práva (procesu) zo strany iných zložiek štátnej moci (exekutíva, prokuratúra), či už s cieľom odvetvy za skorší výkon súdnej právomoci, alebo v snahe zabrániť sudcovi v jej budúcom výkone, tak v konkrétnej veci alebo všeobecne. Ochrana proti takému (hoci aj sprostredkovanému) zneužitiu jedného druhu moci voči inej zložke štátnej moci je v súvislosti s rozhodovaním o väzbe poskytovaná nielen moci súdnej (čl. 136 ods. 2 a 3 ústavy), ale aj moci zákonodarnej (čl. 78 ods. 3 ústavy), len v inom kompetenčnom vyjadrení (požiadavka súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky na vzatie do väzby jej poslanca).

15. Ústavný súd by preto musel odoprieť súhlas na vzatie sudcu do väzby, ak by zistil zneužitie moci v už uvedenom smere. Samozrejme, pri rozhodovaní o súhlase nemôže abstrahovať od základných trestno-procesných (a zároveň aj ústavných) parametrov podmienok väzby, a to či už materiálnych alebo formálnych.

16. Pokiaľ ide o dôvodnosť vzneseného obvinenia, predmetom konania o súhlase na vzatie do väzby pred ústavným súdom nie je prieskum jeho skutkovej (dôkaznej) a právnej opodstatnenosti vo všetkých intenciách, ktorým sa bude venovať všeobecný súd pri rozhodovaní o väzbe (aj keď bez možnosti zvrátiť právny stav vznesenia obvinenia). Úlohou ústavného súdu je posúdenie, či v dôsledku úplne nepodloženého alebo extrémne arbitrárne odôvodneného obvinenia, prípadne v dôsledku iných zistených okolností nedošlo k zneužitiu prostriedkov trestného práva proti dotknutému sudcovi, ktoré je opísané v bode 14 tohto uznesenia. K tomu je potrebné dodať, že podľa aktuálnej právnej úpravy sa na trestné stíhanie sudcu na rozdiel od predchádzajúceho právneho stavu nevyžaduje súhlas ústavného súdu. Nevyhnutnou podmienkou na udelenie súhlasu na vzatie do väzby sudcu zo strany ústavného súdu však naďalej zostáva vylúčenie porušenia ústavnej garancie

nezávislosti sudcov vyplývajúcej z čl. 148 ods. 4 ústavy, podľa ktorého za rozhodovanie nemožno sudcu stíhať, a to ani po zániku jeho funkcie.

17. Vo vzťahu k jednotlivým zákonným väzobným dôvodom podľa § 71 Trestného poriadku je ingerencia ústavného súdu pri rozhodovaní o súhlase na vzatie do väzby sudcu obmedzená, pretože tieto dôvody je následne povolaný autonómne posudzovať všeobecný súd pri rozhodovaní o väzbe, s možnosťou preskúmania takeého rozhodnutia aj na základe opravného prostriedku podaného oprávnenou osobou, resp. oprávnenými osobami (spoločne s dôvodnosťou vzneseného obvinenia a formálnymi dôvodmi väzby, resp. náležitosťami konania, ktoré predchádzalo rozhodovaniu súdu). Je potrebné si uvedomiť, že v čase aktuálneho rozhodovania ústavného súdu o súhlase na vzatie do väzby návrh prokurátora na vzatie do väzby ešte nebol a ani po udelení súhlasu nemusí byť podaný, resp. ústavný súd nemôže verifikovať jeho finálny obsah.

18. Ústavný súd ďalej uvádza, že akceptuje podanie žiadosti o súhlas na vzatie do väzby sudcu v čase, keď ešte samotný návrh na vzatie sudcu do väzby nebol príslušnému všeobecnému súdu podaný, aj keď ide o súhlas ústavného súdu na vzatie do väzby sudcu (súdom), a nie o súhlas na podanie návrhu na vzatie do väzby sudcu prokurátorom (bez ohľadu na už uvedenú kompetenciu generálneho prokurátora na podanie žiadosti o súhlas na vzatie do väzby sudcu). Udelenie súhlasu ústavným súdom však neprejudikuje ani (žiadosťou generálneho prokurátora avizované) podanie návrhu prokurátora na vzatie sudcu do väzby, a už vôbec nie rozhodnutie príslušného všeobecného súdu (sudcu pre prípravné konanie) o návrhu prokurátora, resp. o väzbe obvineného sudcu.

19. Pokiaľ ide o formálnu stránku, ústavný súd preskúmal, či došlo k vzneseniu obvinenia dotknutému sudcovi v príslušnej procesnej forme a s účinkami vykonateľnosti predmetného uznesenia a či bol dodržaný postup, ktorý musí predchádzať podaniu návrhu na vzatie do väzby vrátane okolnosti, či návrh na udelenie súhlasu nebol v danom prípade podaný v momente, keď už bola prekročená lehota na odovzdanie zadržanej osoby súdu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

20. Aplikujúc uvedené východiská, ústavný súd po doručení žiadosti generálneho prokurátora procesne postupoval podľa ustanovení druhého dielu dvadsiatej hlavy piatej časti zákona o ústavnom súde. Tajným hlasovaním potom ústavný súd dospel k záveru, že nemôže konštatovať existenciu okolností, ktoré by znamenali zneužitie postupu orgánov činných v trestnom konaní proti dotknutému sudcovi, ktoré by vylučovalo súhlas na jeho vzatie do väzby alebo iné okolnosti, ktoré by v kontexte celého predchádzajúceho obsahu odôvodnenia tohto uznesenia udelenie súhlasu znemožňovali. Preto bol súhlas udelený tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o žiadosti rozhodol.

V Košiciach 12. marca 2020

Ivan Fiačan
predseda pléna Ústavného súdu
Slovenskej republiky